

Հայաստանի
Հանրապետության
Կենտրոնական բանկ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀՈՒՇՆԱԴՐԱՄԱՆԵՐ
2025

Հայաստանի
Հանրապետության
Կենտրոնական բանկ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀՈՒՇԱԴՐԱՄՆԵՐ 2025

Ե Ր Ե Վ Ա Ն 2026

Մարշին Գալսյան

ՀՀ կենտրոնական բանկի
նախագահ

Տարգելի՛ ընթերցող

«Հայաստանի Հանրապետության հուշադրամներ – 2025» տարեկան հանդեսը ներկայացնում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 2025 թվականին թողարկված հուշադրամները՝ նվիրված հայ նշանավոր գործիչների հոբելյանական տարեդարձերին:

ՀՀ կենտրոնական բանկը՝ որպես հուշադրամների թողարկման բացառիկ իրավունքով օժտված կառույց, իր առաքելություններից է համարում Հայաստանի պատմական, մշակութային և հոգևոր արժեքների, ինչպես նաև ազգային ու միջազգային կարևոր իրադարձությունների արտացոլումը հուշադրամներում: Այս կերպ դրանք դառնում են մեր ժառանգության պահպանման և հանրահռչակման յուրօրինակ միջոց, որով, միևնույն ժամանակ ապահովվում է հայկական դրամագիտական ավանդույթների շարունակական զարգացումը:

2025 թվականին հայկական մշակութային կյանքի հիշարժան իրադարձություններից էին մեծանուն բանաստեղծ, արձակագիր, հասարակական գործիչ Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 150-ամյակին նվիրված միջոցառումները: Այդ առիթով ՀՀ կենտրոնական բանկը թողարկել է

«Ավետիք Իսահակյան-150» հուշադրամը՝ որպես հարգանքի տուրք Վարպետի անգնահատելի գրական ժառանգությանը, որը շարունակում է ոգեշնչել սերունդներին: Հուշադրամի դիմերեսին պատկերված է Արագած լեռը և բանաստեղծի հանրահայտ «Արագածին» ստեղծագործությունից մեկ քառատող, իսկ դարձերեսին Ավետիք Իսահակյանի դիմապատկերն է:

Տարին հոբելյանական էր ամերիկահայ հայտնի գործարար և բարերար Ջերարդ Լ.Գաֆեյսեանի համար. նշվեց նրա ծննդյան 100-ամյակը: Հոբելյանի կապակցությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկը թողարկել է «Ջերարդ Լ.Գաֆեյսեան-100» հուշադրամը՝ որպես երախտագիտության և գնահատանքի խորհրդանիշ մեծ բարերարի հայրենամպաստ գործունեությանը և թողած մշակութային ժառանգությանը: Հուշադրամի դիմերեսին պատկերված է հայ բարերարի հավաքական կերպարը խորհրդանշող հուշակոթողը, իսկ դարձերեսին ԱՄՆ-ի Մինեսոտա նահանգի Կոմո այգու կարուսելն է՝ վերականգնված բարերարի նախաձեռնությամբ: Այն խորհրդանշում է նրա բարեգործության համաճարկային և սահմաններ չճանաչող բնույթը:

Հայկական կինոյի նշանավոր կինոռեժիսոր, սցենարիստ Հենրիկ Մալյանի ծննդյան 100-ամյակը ևս նշանավորվել է հուշադրամի թողարկմամբ: «Հենրիկ Մալյան-100» հուշադրամն իր ուրույն տեղն է զբաղեցնում հայ մեծանուն կինոռեժիսորներին նվիրված հուշադրամների շարքում՝ համալրելով Սերգեյ Փարաջանովի, Համո

Բեկնազարյանի, Անրի Վեռնոյի հոբելյաններին նվիրված թողարկումները: Հոբելյանի կապակցությամբ Հայաստանի կինոյի հիմնադրամի՝ Հենրիկ Մալյանի անվան կինոդերասանի թատրոնում կազմակերպված շնորհանդեսին ներկայացվել է «Հենրիկ Մալյան-100» հուշադրամը, որի վրա պատկերված են կինոյի մեծ վարպետը և նրա հեղինակած «Եռանկյունին» ու «Կտոր մը երկինք» հայտնի ֆիլմերից կադրեր:

Ավանդույթի համաձայն՝ 2025 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկը մասնակցել է Ռուսաստանի Դաշնությունում անցկացված «Դրամների համաստեղություն-2025» 19-րդ միջազգային դրամագիտական մրցույթին՝ ներկայացնելով նախորդ տարվա թողարկումները: Մրցույթին մասնակցության հայտով էին դիմել երկու տասնյակից ավելի կազմակերպություններ՝ ընդհանուր առմամբ 135 լավագույն թողարկումներով: ՀՀ կենտրոնական բանկը մրցույթում արձանագրել է երկու նշանակալի հաջողություն. «Սերգեյ Փարաջանովի ծննդյան 100-ամյակ» ոսկե հուշադրամը հաղթող է ճանաչվել «Տարվա ոսկե հուշադրամ» անվանակարգում, իսկ «Շառլ Ազնավուրի ծննդյան 100-ամյակ» ոսկե հուշադրամը զբաղեցրել է 2-րդ տեղը «Տարվա հուշադրամ» անվանակարգում:

Հուսով ենք, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի 2025 թվականի թողարկումները ևս կարժանանա հայ և միջազգային դրամագիտական հանրության լայն շրջանակների հետաքրքրությանը և դրամագիտական հանրույթի բարձր գնահատականին:

Գևորգ Թումանյան

Արժույթի թողարկման և
դրամագիտության կենտրոնի ղեկավար

Տարվա դրամագիտական համալրումները

2025 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկը Լեհաստանի «Մենիցա Պոլսկա» («Mennica Polska») դրամահատարանի հետ համագործակցության արդյունքում թողարկել է երեք տեսակի հորելյանական հուշադրամներ՝ համալրելով հուշադրամների «Անվանի անհատներ» թեմատիկ շարքի «Գրականություն», «Պետական և հասարակական գործիչներ» և «Կինո, թատրոն» ենթաթեմաները:

Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 150-ամյակին նվիրված ոսկե հուշադրամի թողարկմամբ հավերժացվել են մեծանուն բանաստեղծի հիշատակը և ստեղծագործական ժառանգու-

թյունը: Հուշադրամը համալրել է «Անվանի անհատներ» թեմատիկ շարքի «Գրականություն» ենթաթեման: Հուշադրամը կլոր է, հատվել է դասական տեխնոլոգիայով. աչքի է ընկնում փոքր մակերեսի վրա Վարպետի դիմապատկերի և ստորագրության արտահայտչականությամբ և «Արագածին» բանաստեղծության քառատողի պատկերմամբ: Հուշադրամի ձևավորման և տեղեկատվական գրքույկի կազմման աշխատանքների ընթացքում համագործակցություն է հաստատվել Ավետիք Իսահակյանի տուն-թանգարանի և Ավետիք Իսահակյանի թոռան՝ գրականագետ Ավետիք Իսահակյանի հետ:

Ջերարդ Լ.Գաֆեաճեանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված ոսկե հուշադրամը համալրել է «Անվանի անհատներ» թեմատիկ շարքի «Պետական և հասարակական գործիչներ» ենթաթեման, որի ներքո 2017 թ-ից սկսած թողարկվել են հայ բարերարներին նվիրված հուշադրամներ՝ «Ալեքսանդր Մանթաշյան-175», «Գալուստ Գյուլբենկյան-150»: Նշված հուշադրամների և «Ջերարդ Լ.Գաֆեաճեան-100» հուշադրամի դիմերեսին պահպանվել է հայ բարերարի հավաքական կերպարը խորհրդանշող հուշակոթողը պատկերելու ավանդույթը: Հուշադրամի դարձերեսին հետաքրքիր տեխնիկական լուծմամբ ներկայացվել են բարերարի դիմապատկերը և «Կրկեսային շքերթ Պարկ սիթիում» ոսկերչական իրի պատկերը (հեղինակ՝ Մ. Ռիկեր), որը խորհրդանշում է բարերարի նվիրատվության շնորհիվ վերականգնված Սինեստոա մահանգի (ԱՄՆ) Կոմո ալգու կա-

րուսերը: Հուշադրամի թողարկման շրջանակում Ջերարդ Լ.Գաֆեաճեանի լուսանկարների և կենսագրությանն առնչվող տեղեկատվական նյութերի պատրաստման գործում աջակցել են Գաֆեաճեան արվեստի կենտրոնը և բարերարի ընտանիքը:

Հայտնի կինոռեժիսոր և սցենարիստ Հենրիկ Մալյանի ծննդյան 100-ամյակի կապակցությամբ թողարկված արծաթե ուղղանկյունաձև հուշադրամը հարստացրել է «Կինո, թատրոն» ենթաթեմայի շրջանակում թողարկված հուշադրամների շարքը: Հուշադրամի վրա Մալյանի հեղինակած ֆիլմերի կադրերը, շնորհիվ գունավոր տպագրության տեխնոլոգիայի, ասես բնական լինեն: Հուշադրամը տեղադրված է տեղեկատվական գրքույկում, որտեղ ներկայացված է Հենրիկ Մալյանի կենսագրությանն ու ստեղծագործական գործունեությանը վերաբերող տեղեկատվություն՝ համադրված նրա հեղինակած ֆիլմերից կադրերով: Հայաստանի կինոյի հիմնադրամի և Մալյանի դստեր՝ բեմադրիչ Նարինե Մալյանի հետ համագործակցությամբ հաջողվել է հուշադրամի տեսքով հավերժացնել Կինոյի վարպետի հիշատակն ու սերունդներին թողած կինոժառանգությունը:

Հուշադրամների գեղարվեստական ձևավորման և դրանց թողարկման տեխնոլոգիաների բարելավմանն ուղղված համակարգված աշխատանքի շնորհիվ հայկական հուշադրամները մրցունակ և պահանջված են ինչպես միջազգային դրամագիտական հանրույթի, այնպես էլ հանրության լայն շրջանակներում:

Ջերարդ Լ. Գաֆեսճեան

Ծննդյան 100-ամյակ

*Թեմա՝ Ասվանի անհասներ
Պեսական և
հասարակական
գործիչներ*

Դիմերես՝ հայ բարերարի հավաքական կերպարը խորհրդանշող հուշակոթողը («Հայ բարերարների ձեռնուղի» հուշահամալիր, հեղինակ՝ Ֆ. Առաքելյան), «ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «GRATITUDE» մակագրությունները:

Դարձերես՝ Ջերարդ Լ. Գաֆեսճեանի դիմադասկերը և «Կրկեսային շերտ Պարկ սիթիում» ոսկերչական իրի դասկերը (հեղինակ՝ Մ. Ռիկեր):

Էսֆիզների հեղինակներն են
Հարություն Սամուելյանը (դիմերես),
Վարդան Վարդանյանը (դարձերես):

Հուշադրամը հասվել է
Լեհաստանի դրամահասարանում:

Անվանական արժեքը	10 000 դրամ
Մետաղը/հարգը	ոսկի 900°
Քաշը	8,6 գ
Տրամագիծը	22,0 մմ
Որակը	պրուֆ
Դրամաշուրթը	ատամնավոր
Թողարկման քանակը	300 հատ
Շրջանառության մեջ է դրվել	21.04.2025 թ.

ՋԵՐԱՐԴ ԼԵՈՆ ԳԱՖԷՍՏԵԱՆ (1925–2013 թթ.)՝ ամերիկահայ հայտնի գործարար և բարերար:

Ծնվել է Նյու Յորքի Բրուքլին թաղամասում, Հայոց ցեղասպանությանը նախորդող տարիներին ԱՄՆ ներգաղթած հայ ընտանիքում: Ավարտելով ավագ դպրոցը՝ ծառայության է անցել ամերիկյան ռազմածովային նավատորմում, մասնակցել է Երկրորդ համաշխարհային պատերազմին:

Ուսանել է Նյու Յորքի Հանթեր քոլեջում և Մենք Ջոնս համալսարանի իրավագիտության բարձրագույն դպրոցում: Եղել է Նյու Յորքի փաստաբանների ասոցիացիայի անդամ:

1950-ական թթ. սկսել է իր երկարամյա մասնագիտական գործունեությունը «Ուեսթ Փաբլիշինգ» հրատարակչությունում և տարիներ հետո ստանձնել ընկերության գործադիր փոխնախագահի պաշտոնը: Հասնելով բիզնես հաջողությունների՝ Գաֆեստեանը զբաղվել է բարեգործությամբ՝ հիմնականում կենտրոնանալով Հայաստանի վրա: Նա եղել է Վաշինգտոնում Հայոց ցեղասպանության թանգարանի

հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, զգալի նվիրատվություն է կատարել թանգարանին ու ցեղասպանության զոհերի հուշակոթողի կառուցմանը:

1996 թ. ստեղծել է «Գաֆեստեան ընտանիք» հիմնադրամը, որի միջոցներով իրագործվել են բազմաթիվ հայրենամալաստ ծրագրեր: 2009 թ. Երևանի Կասկադ ճարտարապետական համալիրում բացվել է Գաֆեստեան արվեստի կենտրոնը, որը եզակի հարթակ է՝ հանրությանը ներկայացնելու Գաֆեստեանի մասնավոր հավաքածուի, արվեստի տարբեր ուղղությունների և հայտնի արվեստագետների բարձրաճաշակ ու յուրօրինակ գործերը: Տարեկան ավելի քան մեկ միլիոն այցելու հյուրընկալող համալիրն այսօր դարձել է Երևանի կարևորագույն մշակութային վայրերից մեկը:

Մինեսոտա նահանգում կա մշակութային և պատմական արժեք ներկայացնող կարուսել, որը կրում է Գաֆեստեանի անունը՝ ի գնահատանք կարուսելի ապամոնտաժումն ու վաճառքը կանխելու նրա ջանքերի:

Հենրիկ Մալյան

Ծննդյան 100-ամյակ

*Թեմա՝ Ասվանի անհասներ
Կինո, թատրոն*

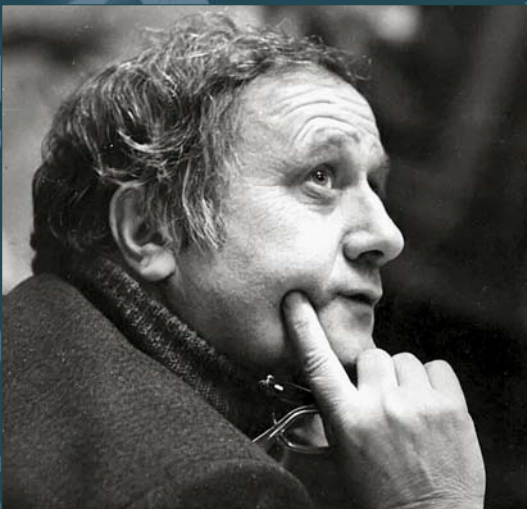
Դիմերես՝ Հենրիկ Մալյանի ինքնադիմանկարը, կադրեր «Եռանկյունին» և «Կտոր մը երկինք» ֆիլմերից, կինոժառանգություն:

Դարձերես՝ Հենրիկ Մալյանի դիմադրանկերը, ոճավորված լեռներ և կադրասխիսակ:

Էսֆիզների հեղինակներն են
Լուսինե Լալայանը (դիմերես),
Վարդան Վարդանյանը (դարձերես):

Հուշադրամը հասվել է
Լեհաստանի դրամահասարանում:

Անվանական արժեքը	100 դրամ
Մետաղը/հարգը	արծաթ 925°
Քաշը	28,28 գ
Չափը	28,0 x 40,0 մմ
Որակը	պրուֆ
Դրամաշուրթը	հարթ
Թողարկման քանակը	300 հատ
Շրջանառության մեջ է դրվել	16.09.2025 թ.

ՀԵՆՐԻԿ ՄԱԼՅԱՆ (1925–1988 թթ.)՝ հայ նշանավոր կինոռեժիսոր, սցենարիստ, ՀԽՍՀ պետական մրցանակի դափնեկիր (1975 թ.), ՀԽՍՀ (1977 թ.) և ԽՍՀՄ (1982 թ.) ժողովրդական արտիստ:

Ծնվել է Թելավ քաղաքում (Վրաստան): Մովորել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտի ռեժիսորական բաժնում, այնուհետև կատարելագործվել Մոսկվայի թատերարվեստի ինստիտուտում:

1951–1954 թթ. որպես ռեժիսոր աշխատել է Հայաստանի տարբեր թատրոններում, բեմադրել բազմաթիվ ներկայացումներ: «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում աշխատել է 1954 թ-ից: Առաջին ֆիլմերն են՝ «Նվագախմբի տղաները» (1960 թ.), «Ճանապարհի դեպի կրկես» (1963 թ.), «Մայո Ժակը և ուրիշները» (1964 թ.):

Մալյանի լավագույն և մրցանակների արժանացած ֆիլմերից են՝ «Եռանկյունին» (1967 թ.), «Մենք ենք, մեր սարերը» (1969 թ.), «Հայրիկ» (1972 թ.), «Նահապետ» (1977 թ.), «Կտոր մը երկինք» (1980 թ.): Նրա ֆիլմերը ցուցադրվել են Կաննի, Դելիի, Լոնդոնի, Հոնկոնգի, Սան Ռեմոյի, Տոկիոյի, Մանիլայի

միջազգային կինոփառատոներում, խորհրդային և հայկական ֆիլմերի տասնօրյակների շրջանակներում՝ Հոլանդիայում, Իտալիայում, Անգլիայում, ԱՄՆ-ում, Ավստրալիայում, Ֆրանսիայում, Արգենտինայում, այլ երկրներում:

1980 թ. ստեղծել և գլխավորել է Երևանի կինոդերասանի թատրոն-ստուդիան (1988 թ-ից կրում է նրա անունը): Այստեղ է բեմադրել «Հեքիաթները» ներկայացումը՝ Հովհաննես Թումանյանի հեքիաթների մոտիվներով, որը մինչև այսօր սիրված է հանդիսատեսի կողմից: 1982 թ. «Հեքիաթների» հիման վրա նկարահանվել է «Մի կաթիլ մեղրը» ֆիլմը:

Մալյանի ստեղծագործությունը մեծապես նպաստել է հայ ազգային կինոարվեստի առաջընթացին ու միջազգային ճանաչմանը. նրա ստեղծած կինոերկերը ազգային և համամարդկային յուրատեսակ համադրություն են:

Ավետիփ Իսահակյան

Ծննդյան 150-ամյակ

Թեմա՝ Անվանի անհասներ
Գրականություն

Դիմերես՝ Արագած լեռը, Ավետիփ Իսահակյանի
«Արագածին» բանաստեղծությունից
ֆառասող:

Դարջերես՝ Ավետիփ Իսահակյանի դիմապատկերը և
ստորագրությունը:

Էսփիգների հեղինակներն են
Կարապետ Աբրահամյանը (դիմերես),
Լուսինե Լալայանը (դարձերես):
Հուշադրամը հասվել է
Լեհաստանի դրամահասարանում:

Անվանական արժեքը	10 000 դրամ
Մետաղը/հարգը	ոսկի 900°
Քաշը	8,6 գ
Տրամագիծը	22,0 մմ
Որակը	պրուֆ
Դրամաշուրթը	ատամնավոր
Թողարկման քանակը	300 հատ
Շրջանառության մեջ է դրվել	01.10.2025 թ.

ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ (1875–1957 թթ.)՝ հայ նշանավոր բանաստեղծ, արձակագիր, հասարակական գործիչ, հրապարակախոս, ՀԽՍՀ ԳԱ ակադեմիկոս (1943 թ.): Ծնվել է Ալեքսանդրապոլ քաղաքում (այժմ՝ Գյումրի): Նախնական կրթությունը ստացել է Ալեքսանդրապոլում, ուսումը շարունակել Հառիճի վանքի դպրոցում, այնուհետև՝ Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում:

1893–1895 թթ. ուսանել է Գերմանիայում՝ Լայպցիգի համալսարանի գրականության և փիլիսոփայության բաժնում:

1897 թ. Ալեքսանդրապոլում լույս է տեսել Իսահակյանի բանաստեղծությունների անդրանիկ ժողովածուն՝ «Երգեր ու վերքեր» խորագրով:

1909 թ. գրել է հռչակավոր «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմը, որի գլխավոր հերոսը ինքը՝ բանաստեղծն է՝ համամարդկային ցավի ու տառապանքի, անհատի ողբերգության կրողը:

Գրական գործունեությանը զուգահեռ Իսահակյանը զբաղվել է նաև ազգային-քաղաքական գործունեությամբ, որի համար բազմիցս հետապնդվել է: Շուրջ 20 տարի հարկադրաբար ապրել և ստեղծագործել է հայրենիքից հեռու՝ Գերմանիայում, Ավստրիայում,

Շվեյցարիայում, Իտալիայում, Ֆրանսիայում:

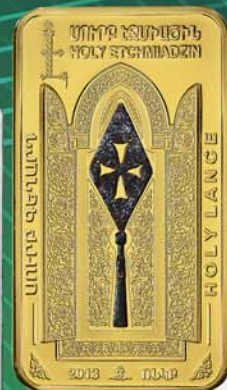
1936 թ. Իսահակյանը վերադարձել է հայրենիք: Նրա կյանքի վերջին տարիներն անցել են համաժողովրդական սիրո ու մեծարանքի մեջ. նրան տրվել է «Վարպետ» պատվանունը:

1946–1957 թթ. եղել է Հայաստանի գրողների միության նախագահը:

Ավ. Իսահակյանը բազմաժանր ստեղծագործող է. գրել է բանաստեղծություններ, պոեմներ, պատմվածքներ, առակներ, Հայկական հարցին վերաբերող հրապարակախոսական հոդվածներ, հուշեր ու նամակներ:

Բանաստեղծի ստեղծագործությունները թարգմանվել են բազմաթիվ լեզուներով, դրանց հիման վրա գրվել են երգեր, սիմֆոնիաներ, այլ երաժշտական գործեր:

Հայաստանում մի շարք փողոցներ, դպրոցներ, գրադարաններ անվանակոչվել են Իսահակյանի անունով: Երևան և Գյումրի քաղաքներում գործում են Իսահակյանի տուն-թանգարանները, նրա հիշատակը հավերժացնում են այնտեղ գտնվող հուշարձանները: Ի պատիվ բանաստեղծի՝ Հայաստանի գրողների միությունը սահմանել է «Ավետիք Իսահակյան» գրական մրցանակը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Հայաստանի Հանրապետության հուշադրամների շարքերը և թողարկման տարեթվերը

(1994 – 2025 թթ.)

ՀԱՅՈՑ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պետականության դրամություն

Արցախ	(արժաք, 1994 թ.)
Ազգային ժողովի ժամկետ	(արժաք, 1995 թ.)
Արևմտյան թագավորություն	(արժաք, 1995 թ.)
Արևելունյաց թագավորություն	(արժաք, 1995 թ.)
Բագրատունյաց թագավորություն	(արժաք, 1995 թ.)
Կիլիկյան թագավորություն	(արժաք, 1995 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 10-ամյակ (1991–2001 թթ.)	(արժաք, 2001 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 15-ամյակ (1991–2006 թթ.)	(արժաք, 2006 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 20-ամյակ (1991–2011 թթ.)	(արժաք, 2011 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 25-ամյակ (1991–2016 թթ.)	(արժաք, 2016 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 25-ամյակ/ռուս. (1991–2016 թթ.)	(արժաք, 2016 թ.)
Հայաստանի առաջին Հանրապետության 100-ամյակ (1918–2018 թթ.)	(արժաք, 2018 թ.)
Հայաստանի Հանրապետության 30-ամյակ (1991–2021 թթ.)	(արժաք, 2021 թ.)

Հայաստանի զինված ուժեր

Սարդարապատ	(արժաք, 1994 թ.)
Հայաստանի զինված ուժեր	(նսկի/արժաք, 2005 թ.)
Հայոց բանակի կազմավորման 15-ամյակ (1992–2007 թթ.)	(նսկի, 2007 թ.)
Շուշիի ազատագրման 15-ամյակ (1992–2007 թթ.)	(նսկի, 2007 թ.)
Հայոց բանակի կազմավորման 20-ամյակ (1992–2012 թթ.)	(նսկի/արժաք, 2012 թ.)
Շուշիի ազատագրման 20-ամյակ (1992–2012 թթ.)	(նսկի, 2012 թ.)
Հայոց բանակի կազմավորման 25-ամյակ (1992–2017 թթ.)	(նսկի/արժաք, 2017 թ.)
Շուշիի ազատագրման 25-ամյակ (1992–2017 թթ.)	(նսկի, 2017 թ.)
Հայոց բանակի կազմավորման 30-ամյակ (1992–2022 թթ.)	(նսկի/արժաք, 2022 թ.)

Հայկական դրամներ

Ճախարակ	(արժապ, 1994 թ.)
Ազգային դրամի 5 սարին	(արժապ, 1998 թ.)
Ազգային դրամի 15 սարին	(արժապ, 2008 թ.)
Ազգային դրամի 20 սարին	(արժապ, 2013 թ.)
Ազգային դրամի 25 սարին	(արժապ, 2018 թ.)
Ազգային դրամի 30 սարին	(արժապ, 2023 թ.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՄԱԿ-50	(արժապ, 1995 թ.)
Հայաստան-Սփյուռք համաժողով	(արժապ, 1999 թ.)
Նոր հազարամյակ	(արժապ, 2000 թ.)
Հայաստանը Եվրախորհրդի անդամ	(արժապ, 2001 թ.)
Միջազգային բևեռային սարի	(արժապ, 2006 թ.)
ՀԱՊ-20 և ՀԱՊԿ-10	(արժապ, 2012 թ.)
Եվրասիական ճնշեսական միություն	(արժապ, 2015 թ.)
ՀԱՊ-25 և ՀԱՊԿ-15	(արժապ, 2017 թ.)
Հայաստանի ԱՄՀՀԲ անդամակցության հոբելյան	(արժապ, 2017 թ.)
Եվրասիական ճնշեսական միության 5 սարին	(արժապ, 2019 թ.)
Անկախ Պետությունների Համագործակցության 30-ամյակ	(արժապ, 2021 թ.)
Եվրասիական ճնշեսական միության 10 սարին	(արժապ, 2024 թ.)

ԱՆՎԱՆԻ ԱՆՀԱՏՆԵՐ

Հայ գորավարներ

Մաքալ Բաղրամյան-100	(արժապ, 1997 թ.)
Գարեգին Նժդեհ	(նսկեգոծ արժապ/արժապ, 2001 թ.)
Մաքալ Բաբաջանյան-100	(արժապ, 2006 թ.)
Անդրանիկ Օզանյան-150	(արժապ, 2015 թ.)
Վարդան Մամիկոնյան-1625	(նսկի, 2016 թ.)
Վարդան Մամիկոնյան	(նսկի, 2016 թ.)
Ծովակալ Իսակով-125	(արժապ, 2019 թ.)
Գևորգ Չալոյ-150	(արժապ, 2020 թ.)
Դավիթ Բեկ	(արժապ, 2022 թ.)

Պետական և հասարակական գործիչներ

Տիգրան Մեծ	(նսկի, 1999 թ.)
Տիգրան Մեծ	(նսկի, 2003 թ.)
Ալեքսանդր Մանթալյան-175	(նսկի, 2017 թ.)
Գալուստ Գյուլբենկյան-150	(նսկի, 2019 թ.)
Խրիմյան Հայրիկ-200	(արժապ, 2020 թ.)
Ջերարդ L. Գաֆեաճեան-100	(նսկի, 2025 թ.)

Գիտություն

Անանիա Շիրակացի-1400	(արժապ, 2005 թ.)
Արեմ Միկոյան-100	(արժապ, 2005 թ.)
Վիկտոր Համբարձումյան-100	(արժապ, 2008 թ.)
Մովսես Խորենացի-1600	(արժապ, 2010 թ.)
Լեո-150	(արժապ, 2010 թ.)

Հովսեփ Օրբելի-125	(արձաք, 2012 թ.)
Բենիամին Մարգարյան-100	(արձաք, 2013 թ.)
Ոսկան Երևանցի-400	(արձաք, 2014 թ.)
Գրիգոր Տաթևացի-675	(արձաք, 2021 թ.)

Գրականություն

Պուշկին-200	(արձաք, 1999 թ.)
Վիլյամ Սարյան-100	(նսկի, 2008 թ.)
Խաչատուր Աբովյան-200	(նսկի, 2009 թ.)
Բաֆֆի-175	(նսկի, 2010 թ.)
Վահան Տերյան-125	(նսկի, 2010 թ.)
Միսաք Մեծարենց-125	(նսկի, 2011 թ.)
Հովհաննես Շիրազ-100	(նսկի, 2014 թ.)
Հովհաննես Թումանյան-150	(նսկի, 2019 թ.)
Եղիշե Չարենց-125	(նսկի, 2022 թ.)
Պարույր Սևակ-100	(նսկի, 2024 թ.)
Ավետիս Իսահակյան-150	(նսկի, 2025 թ.)

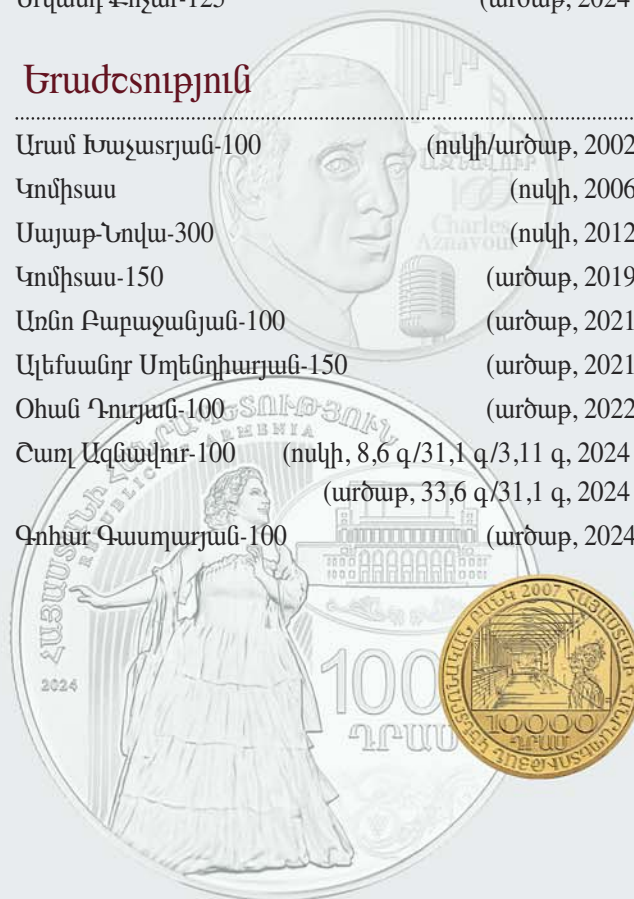
Կերպարվեստ, ճարտարապետություն

Արշիլ Գորկի-100	(նսկի, 2004 թ.)
Մարտիրոս Սարյան-125	(նսկի, 2005 թ.)
Հովհաննես Այվազովսկի	(արձաք, 2006 թ.)
Հակոբ Գյուրջյան-125	(նսկի, 2006 թ.)
Ժան Գառզու-100	(նսկի, 2007 թ.)
Վարդգես Սուրենյանց-150	(արձաք, 2010 թ.)
Թեոդոր Աֆանասովիչ	(արձաք, 2010 թ.)
Թորոս Ռոսլին-800	(նսկի, 2011 թ.)
Ստեփան Աղաջանյան-150	(արձաք, 2013 թ.)
Արա Բեֆարյան-100	(արձաք, 2013 թ.)

Էդուարդ Իսաբելյան-100	(արձաք, 2014 թ.)
Փանոս Թերլեմեզյան-150	(արձաք, 2015 թ.)
Արեակ Ֆեթվաճյան-150	(արձաք, 2016 թ.)
Ալեքսանդր Բաթբեյով-Մելիքյան-125	(արձաք, 2016 թ.)
Հովհաննես Այվազովսկի-200	(նսկի, 2017 թ.)
Հովհաննես Զարդարյան-100	(արձաք, 2018 թ.)
Վարդան Մախոխյան-150	(արձաք, 2019 թ.)
Ժանսեմ-100	(նսկի/արձաք, 2020 թ.)
Եղիշե Թադևոսյան-150	(արձաք, 2020 թ.)
Հակոբ Հակոբյան-100	(արձաք, 2023 թ.)
Էդգար Շահին-150	(արձաք, 2024 թ.)
Երվանդ Քոչար-125	(արձաք, 2024 թ.)

Երաժշտություն

Արամ Խաչատրյան-100	(նսկի/արձաք, 2002 թ.)
Կոմիտաս	(նսկի, 2006 թ.)
Սայաթ-Նովա-300	(նսկի, 2012 թ.)
Կոմիտաս-150	(արձաք, 2019 թ.)
Առնո Բաբաջանյան-100	(արձաք, 2021 թ.)
Ալեքսանդր Սողեմիարյան-150	(արձաք, 2021 թ.)
Օհան Դուրյան-100	(արձաք, 2022 թ.)
Շառլ Ազնավուր-100	(նսկի, 8,6 գ/31,1 գ/3,11 գ, 2024 թ.) (արձաք, 33,6 գ/31,1 գ, 2024 թ.)
Գոհար Գասպարյան-100	(արձաք, 2024 թ.)

Կինո, թատրոն, կրկես

Լեոնիդ Ենգիբարյան-75	(արձաք, 2010 թ.)
Սերգեյ Փարաջանով	(արձաք, 2012 թ.)
Վահրամ Փափազյան-125	(նսկի, 2013 թ.)
Համո Բեկնազարյան-125	(արձաք, 2017 թ.)
Անրի Վեռնոյ-100	(արձաք, 2020 թ.)
Հրաչյա Ներսիսյան-125	(նսկի, 2020 թ.)
Սերգեյ Փարաջանով-100	(նսկի, 2024 թ.)
Հենրիկ Մալյան-100	(արձաք, 2025 թ.)

Ստորս

Տիգրան Պետրոսյան-70	(արձաք, 1999 թ.)
Ֆոսթոլի արձաններ	(արձաք, 2008–2011 թթ.)
Պելե, Էյսերիո, Լև Յաչին, Ֆրանց Բեկենբաուեր, Զրիգեն Բոնեկ, Մարիո Կեմպես, Յոհան Կրոյթ, Միշել Պլատինի	
Հրանց Շահինյան-100	(արձաք, 2023 թ.)

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Գիտություն, գրականություն

Հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակ	(նսկի, 2002 թ.)
«Մասյան ողբերգության» լուսնի 1000-ամյակ	(արձաք, 2002 թ.)
Հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակ - Սահակ Ա Պարթև	(արձաք, 2005 թ.)
Հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակ - Վռամբաղյան արքայ	(արձաք, 2005 թ.)
Մասենադարանի հիմնադրման 50-ամյակ	(արձաք, 2007 թ.)
Սիսիբար Գոչի «Գիրք Դասասանի» 825-ամյակ	(արձաք, 2009 թ.)

Գլաձորի համալսարանի հիմնադրման 725-ամյակ	(արձաք, 2009 թ.)
Հայ գրի տպագրության 500-ամյակ	(արձաք, 2012 թ.)
Հայկական այբուբենի տառերը, 39 տեսակի	(նսկի/արձաք, 2013 թ.)
Հայաստանի դասնության թանգարանի հիմնադրման 100-ամյակ	(արձաք, 2019 թ.)
Երևանի լեզվական համալսարանի հիմնադրման 100-ամյակ	(արձաք, 2019 թ.)
Օգանեսուն (Օգ)	(արձաք, 2022 թ.)

Արվեստ

Օդերայի և բալետի թատրոնի հիմնադրման 75-ամյակ	(արձաք, 2008 թ.)
Ջազ	(արձաք, 2010 թ.)
Հայկական գորգ	(նսկեզոծ արձաք/արձաք, 2018 թ.)
Վիշապագորգ, Արևագորգ, Արծվագորգ, Խորանագորգ, Խաչխորան գորգ, Մեղվաբուն գորգ, Կենաց ծառ գորգ, Վահանակիր գորգ, Որոտան գորգ, Պռուցաբերող գորգ	
Աշխարհի կերամիկան	(արձաք, 2018 թ.)
Հայկական կերամիկա, Ռուսական կերամիկա, Հունական կերամիկա, Գինական կերամիկա, Իրանական կերամիկա	
Գաբրիել Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնի հիմնադրման 100-ամյակ	(արձաք, 2021 թ.)
Թբիլիսիի Պետրոս Ադամյանի անվան հայկական լեզվական դրամատիկական թատրոնի կազմակերպման 100-ամյակ	(արձաք, 2021 թ.)
Հայկական կինոյի հիմնադրման 100-ամյակ	(արձաք, 2023 թ.)

ԿՐՈՆ

Դիցաբանություն

Մասունցի Դավիթ	(արժաթ, 1994 թ.)
Անահիս աստվածուհի	(նսկի, 1997 թ.)
Հայկ Նահապետ	(նսկի, 2007 թ.)

Քրիստոնեություն

Նոյի վայրէջքը Արարաթից	(նսկի, 1999 թ.)
XX դարի հայոց կաթողիկոսներ	(նսկի, 2008 թ.)
Սուրբ Սարգիս զորավար	(նսկի, 2009 թ.)
Ավետարանի տեսարանները հայ մանրանկարչությունում	(արժաթ, 2010 թ.)

Ավետում, Մոգերի երկրորդությունը,
Մոսի Երուսաղեմ, Համբարձում

Վիեննայի Մխիթարյան միաբանության հիմնադրման 200-ամյակ	(արժաթ, 2011 թ.)
Նոյյան ատոման (7,77 գ/15,55 գ/31,1 գ)	(արժաթ, 2012 թ.)
Լազարյան ձեմարանի հիմնադրման 200-ամյակ	(արժաթ, 2015 թ.)
Նոյյան ատոման (1,0 գ/7,78 գ/15,55 գ/31,1 գ)	(նսկի, 2017 թ.)

Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության հիմնադրման 300-ամյակ	(արժաթ, 2017 թ.)
---	------------------

Կալկաթայի Հայոց մարդասիրական ձեմարանի հիմնադրման 200-ամյակ	(արժաթ, 2021 թ.)
---	------------------

Մայր Աթոռ Սբ Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ձեմարանի հիմնադրման 150-ամյակ	(արժաթ, 2024 թ.)
--	------------------

Կրոնական հուշարձաններ

Գառնի	(արժաթ, 1994 թ.)
Սուրբ Էջմիածին	(նսկի/արժաթ, 1998 թ.)
Անի	(նսկի/արժաթ, 1998 թ.)
Հաղթաս	(արժաթ, 1998 թ.)
Աղթամար	(նսկի/արժաթ, 1999 թ.)
Գանձասարի վանք	(արժաթ, 2004 թ.)
Հայաստանի խաչքարեր	(արժաթ, 2011 թ.)
Էջմիածնի խաչքար, Կեչառիսի խաչքար, Գնդեվանի խաչքար, Գոռավանի խաչքար, Նորավանի խաչքար, Սանահինի խաչքար	
Հայկական վանքեր և եկեղեցիներ	(արժաթ, 2012 թ.)
Սբ Էջմիածնի Մայր Տաճար, Կեչառիսի վանք, Գնդեվանի, Գոռավանի, Նորավանի, Սանահինի	
Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճար	(արժաթ, 2020 թ.)

Էջմիածնի գանձերը

Սուրբ Գեղարդ	(արժաթ, 2013 թ.)
Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի Աջր	(արժաթ, 2014 թ.)
Մրբալույս Միություն կաթսա	(արժաթ, 2014 թ.)
Խոսակերաց Սուրբ Նեան	(արժաթ, 2016 թ.)
Սուրբ Հովհաննես Մկրտչի մատուցում խաչ	(արժաթ, 2016 թ.)
Սուրբ Գևորգի մատուցում խաչ	(արժաթ, 2016 թ.)

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Երկրաբանական 10-րդ տարեկից	(արժաթ, 1998 թ.)
Պետականի 110-ամյակ	(արժաթ, 2003 թ.)
ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի 10-ամյակ	(նսկի, 2008 թ.)
Անի-1050	(նսկի, 2011 թ.)
Արաբա-2200	(նսկի, 2011 թ.)

Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելից (արձաք, 2015 թ.)
 ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 20-ամյակ (արձաք, 2015 թ.)
 Երևան-2800 (արձաք, 2018 թ.)
 Սարգսյանի հեռուստատեսության 100-ամյակ (արձաք, 2018 թ.)
 Հայրենական մեծ պատերազմում սարած
 հաղթանակի 75-ամյակ (արձաք, 2020 թ.)

ԲՆՈՒԹՅՈՒՆ

Բուսական աշխարհ

Ծիրան (արձաք, 1994 թ.)
 Հայկական խաղող (արձաք, 2007 թ.)
 Ծաղիկների գեղեցկությունը (արձաք, 2010–2011 թթ.)
 Գալանձու Արշուկենկոյի, Լվաժաղիկ Զանգեզուրի,
 Արսենի Հայաստանյան, Քրիստ Լալանի
 Նուռ (նկի, 2011 թ.)
 Աշխարհի ամենափոքր ծառերը (արձաք, 2014 թ.)
 Միսոբաբենի տուփ, Հարյուր ձիերի շաղկապների,
 Հրեական կաղնի, Գեներալ Շերմանի ծառը

Կենդանական աշխարհ

Կովկասյան ջրասամույր (արձաք/դրոշմ-նիկել, 1997 թ.)
 Հայկական որոտ (արձաք/դրոշմ-նիկել, 1998 թ.)
 Կովկասի կենդանական աշխարհ (արձաք, 2006–2008 թթ.)
 Լայնական ռոզնի, Անդրկովկասյան գորգ արջ,
 Կովկասյան անտառական, Միջերկրածովային կրիա,
 Առաջավորասիական ընձառյուծ, Լայնափք բաղ,
 Իբիս, Հայկական իծ, Բեզարյան այծ,
 Հայկական մուֆլոն, Կովկասյան թավոն բվիկ,
 Անդրկովկասյան սակիռյան կորագլուխ
 Կովկասյան ընձառյուծի տարի (արձաք, 2019 թ.)

Բնության հուշարձաններ

Աշխարհի լաբիրինթոսները (արձաք, 2016–2017 թթ.)
 Բոսնիայի լաբիրինթոսը, Վալախի լաբիրինթոսը,
 Բարսելոնայի լաբիրինթոսը, Մազոնի լաբիրինթոսը

ՄՊՈՐՏ

Շախմատի 32-րդ օլիմպիադա (արձաք, 1996 թ.)
 Շախմատի 32-րդ օլիմպիադա (արձաք, 1996 թ.)
 Շախմատի 32-րդ օլիմպիադա (դրոշմ-նիկել, 1996 թ.)
 18-րդ ձմեռային օլիմպիական խաղեր (արձաք, 1998 թ.)
 1998 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնություն (արձաք, 1998 թ.)
 Առաջին համաշխարհային խաղեր (արձաք, 1999 թ.)
 2006 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնություն (արձաք, 2004 թ.)
 Շախմատի 37-րդ օլիմպիադա (նկի, 2006 թ.)
 Մենամարտի արվեստը (արձաք, 2011–2012 թթ.)
 Ջյուդո, Ուեու, Կարատե, Կոխ
 2014 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնություն (արձաք, 2014 թ.)
 2018 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնություն (արձաք, 2018 թ.)
 «Արարատ-73»-ի նկի դրոշմի 50-ամյակ (արձաք, 2023 թ.)

ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱՆՆԵՐ

Կենդանակերտի նշանները
 (արձաք, 2007–2008 թթ./նկի, 2008–2009 թթ.)
 Խոյ, Ցուլ, Երկվորյակներ, Խեցգետին,
 Առյուծ, Կույս, Կեռն, Կարիճ, Աղեղնավոր,
 Այծեղջյուր, Ջրոտ, Ջկներ

2026 թվականի Հայաստանի Հանրապետության հուշադրամների թողարկման ծրագիրը

Հրաչյա Աճառյան – 150

Անվանական արժեքը	1000 դրամ
Մետաղը/հարգը	արծաթ 925°
Քաշը	33,6 գ
Տրամագիծը	40,0 մմ
Որակը	դրուֆ
Դրամաշուրթը	ասամնավոր
Թողարկման քանակը	300 հազ

Գրիգոր Խանջյան – 100

Անվանական արժեքը	100 դրամ
Մետաղը/հարգը	արծաթ 925°
Քաշը	28,28 գ
Չափը	28,0 x 40,0 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաշուրթը	հարթ
Թողարկման քանակը	300 հազ

Ալեք Մանուկյան – 125

Անվանական արժեքը	10 000 դրամ
Մետաղը/հարգը	նսկի 900°
Քաշը	8,6 գ
Տրամագիծը	22,0 մմ
Որակը	դրուֆ
Դրամաշուրթը	ասամնավոր
Թողարկման քանակը	300 հազ

Մխիթար Սեբաստացի – 350

Անվանական արժեքը	1000 դրամ
Մետաղը/հարգը	արծաթ 925°
Քաշը	33,6 գ
Տրամագիծը	40,0 մմ
Որակը	դրուֆ
Դրամաշուրթը	ասամնավոր
Թողարկման քանակը	500 հազ

Տեսադրամա

Անվանական արժեքը	500 դրամ
Մեխաղը/հարգը	արժաք 999°
Քաշը	15,55 գ
Տրամագիծը	30,0 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաշուրջը	հարթ
Թողարկման ֆանակը	մինչև 5000 հաս

Քարտի սիմֆոնիա

Անվանական արժեքը	3000 դրամ
Մեխաղը/հարգը	արժաք 999°
Քաշը	93,3 գ
Տրամագիծը	45,0 մմ
Որակը	դրոֆ
Դրամաշուրջը	ասամնավոր
Թողարկման ֆանակը	500 հաս

«Պատմական դրոներ» շարք Սևանավան Փարիզի Ասվածամոր սաճար Իմամ Ռեզա սրբավայր Մաշհադում

Անվանական արժեքը	2000 դրամ
Մեխաղը/հարգը	արժաք 999,9°
Քաշը	62,2 գ
Տրամագիծը	50,0 մմ
Որակը	դրոֆ
Դրամաշուրջը	ասամնավոր
Թողարկման ֆանակը	մինչև 999 հաս յուրաքանչյուր շեսակից

Տեսադրամա

Անվանական արժեքը	1000 դրամ
Մեխաղը/հարգը	սկի 999°
Քաշը	3,11 գ
Տրամագիծը	16,54 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաշուրջը	հարթ
Թողարկման ֆանակը	մինչև 5000 հաս

Հայաստանի Հանրապետության 35-ամյակ (1991–2026)

Անվանական արժեքը	5000 դրամ
Մեխաղը/հարգը	արժաք 925°
Քաշը	168,1 գ
Տրամագիծը	63,0 մմ
Որակը	դրոֆ
Դրամաշուրջը	հարթ/համարակալված
Թողարկման ֆանակը	300 հաս

COP17

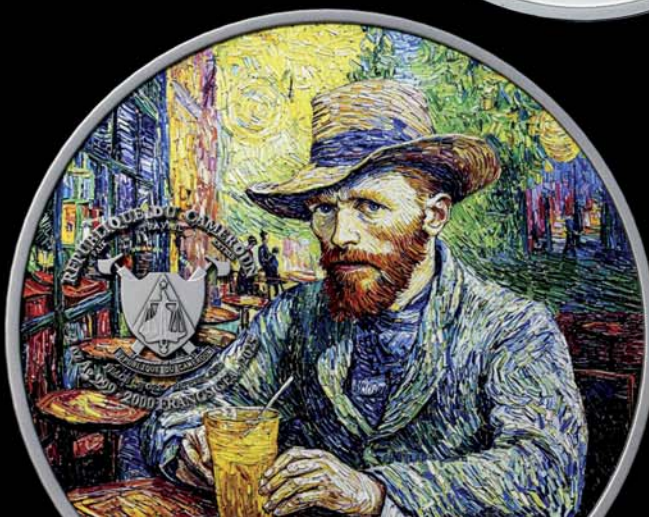
Անվանական արժեքը	1000 դրամ
Մեխաղը/հարգը	արժաք 925°
Քաշը	33,6 գ
Տրամագիծը	40,0 մմ
Որակը	դրոֆ
Դրամաշուրջը	ասամնավոր
Թողարկման ֆանակը	300 հաս

Դրամահասարաններ

ՀՀ կենտրոնական բանկի 2025 թվականի թողարկման ծրագրով նախատեսված հուշադրամների հատումն իրականացվել է Լեհաստանի «Մենիցա Պոլսկա» («Mennica Polska») դրամահատարանում:

Լեհաստանի դրամահասարան

Լեհաստանի դրամահատարանն աշխարհի հնագույն դրամահատարաններից մեկն է. հիմնվել է 1766 թվականին: Իր գործունեության ավելի քան 250 տարվա ընթացքում դրամահատարանը հատել է վճարամիջոց հանդիսացող դրամներ իր և հարևան երկրների համար, արտադրել ոսկու ձուլակտորներ, հուշամեդալներ, տարբերանշաններ, պաշտոնական և հերալդիկ կնիքներ տեղական կառավարման մարմինների պատվերով: Պատմականորեն Լեհաստանի դրամահատարանը մշտապես ձգտել է զարգացնել իր տեխնիկական կարողությունները և բազմազանեցնել գործունեության ուղղությունները:

ՀՀ կենտրոնական բանկը համագործակցում է Լեհաստանի դրամահատարանի հետ 1993 թ-ից, երբ սկսեցին թողարկվել անկախ Հայաստանի Հանրապետության շրջանառու մետաղադրամները: Հայաստանի Հանրապետության 1-ին և 2-րդ

շարքերի շրջանառու մետաղադրամների անդրանիկ թողարկումները հատվել են Լեհաստանի դրամահատարանում:

Լեհաստանի դրամահատարանում են հատվել նաև բազմաթիվ ՀՀ դրամագիտական արժեքներ, որոնցից հանրությանն առավել հայտնի են «Կոմիտաս», «XX դարի հայոց կաթողիկոսներ», «Եվրասիական տնտեսական միություն», «ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 20-ամյակ», «Վարդան Մամիկոնյան» հուշադրամները, «Ֆուտբոլի արքաները», «Ծաղիկների գեղեցկությունը», «Աշխարհի կերամիկան» հավաքածուները:

ՀՀ կենտրոնական բանկը Լեհաստանի դրամահատարանի հետ համատեղ իրագործել է Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված ծրագիրը, որի շրջանակում թողարկվել են Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված «Ամոռուկ» հուշամեդալը, «Նահատակված հայ մտավորականներ», «Կորստի և պայքարի կոթողներ» հուշամեդալների հավաքածուները:

Այսօր Լեհաստանի դրամահատարանն իր որդեգրած ռազմավարության շնորհիվ դարձել է եվրոպական տեխնոլոգիապես առաջատար դրամահատարաններից մեկը, ինչը թույլ է տալիս համագործակցություն հաստատել աշխարհի տարբեր երկրների հետ: Լեհաստանի դրամահատարանի արտադրանքը հատման որակի և տեխնիկական նորարարությունների կիրառման արդյունքում յուրաքանչյուր տարի նվաճում է պատվավոր մրցանակներ դրամագիտական հեղինակավոր մրցույթներում:

Միջազգային մրցույթ - 2025

Դրամների համաստեղություն

2025 թ. ՀՀ կենտրոնական բանկը մասնակցել է Ռուսաստանի Դաշնությունում անցկացված

«Դրամների համաստեղություն-2024» հուշադրամների միջազգային մրցույթին,

որին մասնակցության հայտով դիմել էր 26 կազմակերպություն 18 երկրից և

ներկայացրել 2024 թ. թողարկված թվով 135 հուշադրամներ:

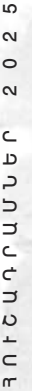
Մրցույթի հաղթողներն ընտրվել են ինչպես մասնագիտական ժյուրիի,

այնպես էլ լայն հանրության քվեարկության արդյունքներով:

«Սերգեյ Փարաջանովի ծննդյան 100-ամյակ» ոսկե հուշադրամը հաղթող է ճանաչվել

«Տարվա ոսկե հուշադրամ» անվանակարգում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ԱՆՆԱ ԿՈՒՂԻՆՅԱՆԸ մասնագիտությամբ քաղաքագետ է, միջազգային հարաբերությունների մասնագետ: Զբաղվում է համակարգչային դիզայնով և տպագրական արտադրանքի նկարազարդմամբ: Համերգային ազդագրերի, բացիկների, բուկլետների և պատկերամիջերի հեղինակ է: Մասնակցում է ՀՀ հուշադրամների էսքիզների ընտրության մրցույթներին:

Միջազգային մրցույթ – 2025

Դրամների համաստեղություն

«Շառլ Ազնավուրի ծննդյան 100-ամյակ» ոսկե հուշադրամը զբաղեցրել է 2-րդ տեղը «Տարվա հուշադրամ» անվանակարգում:
Հուշադրամը հատվել է Լեհաստանի դրամահատարանում:

«Շառլ Ազնավուրի ծննդյան 100-ամյակ» հուշադրամի էսքիզների հեղինակներն են Վարդան Վարդանյանը (ղիմերես) և Կարեն Մելիքյանը (դարձերես):

ՎԱՐԴԱՆ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆԸ միջազգային մրցույթներում մրցանակներ ստացած բազմաթիվ հայկական հուշադրամների և նամականիշների հեղինակ է: Նրա հեղինակած Հայ գրքի տպագրության 500-ամյակին նվիրված հուշադրամը 2013 թ. ճանաչվել է լավագույնը Վիչենցա քաղաքում (Իտալիա) անցկացված 10-րդ միջազգային մրցույթում: «Դրամների համաստեղություն» (ՌԴ) ամենամյա միջազգային դրամագիտական մրցույթում Վարդանյանի հեղինակած մի շարք հուշադրամներ հաղթող են ճանաչվել տարբեր անվանակարգերում:

ԿԱՐԵՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆԸ ճարտարապետ դիզայներ է: Դասավանդում է Հայաստանի ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարանում: ՀՀ դիզայներների միության, ՀՀ ճարտարապետների միության, «Դիզայներների միություն» միջազգային ասոցիացիայի անդամ է: Հեղինակ է բազմաթիվ միջազգային դիզայներական նախագծերի՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, շինարարության, բժշկության և այլ ոլորտներում:

Ներքին մրցույթ - 2025

2025 թ. ՀՀ կենտրոնական բանկը կազմակերպել է
«Տարվա լավագույն հուշադրամ» անվանակարգով ներքին մրցույթ:
Մրցույթին ներկայացվել են ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից
2025 թ. թողարկված հուշադրամները:

Տարվա լավագույն հուշադրամի ընտրությունը կատարվել է
ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակիցների քվեարկության արդյունքում:

Մրցույթի հաղթողն է

«Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 150-ամյակ» ոսկե հուշադրամը:

Հուշադրամի էսքիզների հեղինակներն են

Կարապետ Աբրահամյանը (դիմերես) և Լուսինե Լալայանը (դարձերես):

Բովանդակություն

Ուղերձ	Մարտին Գալստյան	2
Տարվա դրամագիտական համալրումները	Գևորգ Թումանյան	4
Անվանի անհասներ. պետական և հասարակական գործիչներ	Զեռարդ Լ. Գաֆէսձեան. ծննդյան 100-ամյակ	6
Անվանի անհասներ. կինո, բասրոն	Հենրիկ Մալյան. ծննդյան 100-ամյակ	8
Անվանի անհասներ. գրականություն	Ավետիք Իսահակյան. ծննդյան 150-ամյակ	10
Հայաստանի Հանրապետության հուշադրամների շարքերը և թողարկման տարեթվերը (1994–2025 թթ.)		13
2026 թ. Հայաստանի Հանրապետության հուշադրամների թողարկման ծրագիրը		19
Դրամահասարաններ		22
Լեհաստանի «Մենիցա Պոլսկա» («Mennica Polska») դրամահասարան		23
Միջազգային մրցույթ – 2025		24
Ներքին մրցույթ – 2025		27

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀՈՒՇԱԴՐԱՄՆԵՐ
2025

ՀՀ կենսրոնական բանկի հրահարակոթյուն

Կազմեցին Նունե Տերյանը, Անժելա Գևորգյանը
Խմբագիր՝ Գոհար Հովհաննիսյան
Ձևավորումը՝ Արամ Ուռուսյանի

Տպաքանակը՝ 400

Դու, Արագած, ալմաստը վահան
Կայծակեղեն թրերի,
Գազարներդ՝ բյուրեղ վրան
Թափառական ամպերի:

Հայաստանի
Հանրապետության
Կենտրոնական բանկ